

Аннотация. Аннотация. В работе проведен сравнительный анализ основных показателей качества меда разного ботанического происхождения, что был получен из южного и северного регионов Украины. Оценку основных показателей натуральности меда проводили в соответствии с требованиями ДСТУ 4497: 2005 «Мед натуральний. Технічні умови». Установлено отсутствие разницы между соответствующими параметрами качества меда из разных регионов Украины.

Ключевые слова: качество меда, массовая часть воды, активность диастазы.

THE RESULTS OF RESEARCH FOR QUALITY OF HONEY FROM DIFFERENT HONEY PLANTS OF SOUTHERN AND NORTHERN REGIONS OF UKRAINE

Lazareva L. M., Kovtun V. A., Shtangret L. I., Shapoval J. V., Koval O. S.
lab.meda@gmail.com

National scientific center «P. I. Prokopovich beekeeping institute», NAAS, Kyiv

Summary. In this paper a comparative analysis of the main indicators for quality of different botanical origin honey, which was received from the southern and northern regions of Ukraine. Assessment of the main indicators for honey carried out in accordance with the requirements of National Standard 4497: 2005 «Honey natural. Specification». Established absence difference between the quality parameters of honey from different regions of Ukraine.

Key words: the quality of honey, mass fraction of water, diastase activity.

УДК:619:612.015.636.2.085

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУГАЙЦІВ ПОЛІСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ТИПІВ ВИЩОЇ НЕРВОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ «МІКРОЛІПОВІТ»

Паска М.З., д.вет.н., доцент

Коваль Г.М., к.вет.н., доцент

Фоміна М.В., к.вет.н., доцент, maria_pas@ukr.net

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького

Анотація. М'ясна продуктивність великої рогатої худоби формується під впливом широкого комплексу морфологічних, біологічних, фізіологічних особливостей, які залежать від породи, генотипу тварин, умов середовища, типу вищої нервової діяльності, повноцінності раціону та оцінюється за такими показниками як: витрати корму на одиницю приросту; маса тіла, абсолютний та відносний приросту; забійний вихід; якість м'яса. Тому дослідження біохімічних процесів у бугайців на відгодівлі поліської м'ясної породи залежно від типів вищої нервової діяльності та вплив згодовування кормової добавки «Мікроліповіт» на основні показники метаболізму та м'ясну продуктивність є надзвичайно важливими.

Ключові слова: бугайці, поліська м'ясна порода, м'ясна продуктивність.

Актуальність проблеми. Вивчення механізмів формування м'ясної продуктивності тварин та біосинтезу складових частин м'яса, виявлення ролі різних перетворень речовин, які відбуваються в організмі в цілому, дозволяє виробити на цій основі нові наукові підходи в селекції і технології інтенсивного вирощування тварин [1-3]. Дослідженнями встановлено, що продуктивні і племінні якості тварин зумовлюються рівнем біохімічних процесів в організмі [4]. Одним із важливих питань підвищення м'ясної продуктивності великої рогатої худоби є з'ясування білоксинтетичних механізмів формування м'язової тканини. Очевидно, генетичний потенціал є найважливішим чинником у переліку багатьох факторів, що впливають на здатність молодняку великої рогатої худоби синтезувати більше тканин тіла.

Західний регіон України, порівняно з іншими, характеризується дефіцитом окремих мікроелементів у ґрунті, кормах, воді, тому лише корегувальні добавки у раціонах можуть оптимізувати процеси метаболізму в організмі та забезпечити реалізацію фізіологічного потенціалу тварин [1,5].

Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини

Дослідження біохімічних процесів у великої рогатої худоби поліської м'ясної породи залежно від типів вищої нервової діяльності та вплив згодовування кормової добавки «Мікроліповіт» на основні показники інтенсивності приросту маси тіла бугайців на відгодівлі є надзвичайно важливими. Втім, як видно з літературних джерел, успішний розвиток м'ясного тваринництва можливий лише на основі використання вчення І.П. Павлова про типи вищої нервової діяльності, що і визначило основний напрямок наших досліджень.

Завдання дослідження – вивчити вплив кормової добавки «Мікроліповіт» на окремі показники обміну білків, та основні показники бугайців на відгодівлі Поліської м'ясної породи залежно від типів вищої нервової діяльності.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводили в ТОВ «Клен» Жовківського району Львівської області на молодняку м'ясного напрямку продуктивності різних вікових груп.

Тварини усіх груп отримували основний раціон, у якому частину зернової основи раціону заміняли 5% рослинно-вітамінно-мінеральної добавки «Мікроліповіт» (табл. 1).

Для вивчення впливу біологічно активних сполук на ріст тварин визначали абсолютний, середньодобовий та відносний прирости [6]. Вивчення хімічного складу та біологічної цінності м'яса проводили за загально прийнятими методами досліджень [7]. Отримані результати опрацьовували у відповідності з t-критерієм Стьюдента [15].

Результати дослідження. Тип нервової системи, визначає стійкість організму до впливу зовнішнього середовища, його адаптаційні можливості та відіграє вирішальну роль у забезпеченні високого рівня продуктивності. Найбільш детально взаємозв'язок типу нервової системи з молочною продуктивністю були досліджені Е.П. Кокоріною, проте на м'ясну продуктивність дослідження проводились лише у коней, тому вивчення даного питання є актуальним.

Маса тіла бугайців дослідних груп в кінці досліду характеризувалася аналогічними змінами. Найвищим було середнє значення маси тіла у тварин СВІ типу ВНД – 515,5 ± 3,87 кг, що вірогідно більше, порівняно з тваринами СВР, СН та С типу ВНД (1-ша, 2-га та 4-та групи), відповідно, на 4,3 (p<0,01), 7,6 (p<0,001) та 6,8 % (p<0,001)(таблиця 1).

Таблиця 1

Показники продуктивності бугайців різних типів ВНД поліської м'ясної породи після згодовування кормової добавки «Мікроліповіт», n=10

Показник продуктивності	Типи ВНД		M±m	p ₁ <
Маса тіла, кг	СВР	ПД	184,8 ± 1,81	0,01
		КД	494,3 ± 4,43	
	СН	ПД	178,5 ± 2,42	0,001
		КД	479,3 ± 6,50	
	СВІ	ПД	189,7 ± 3,26	–
		КД	515,5 ± 3,87	
С	КД	482,9 ± 3,30	0,001	
Абсолютний приріст, кг	СВР		309,5 ± 4,33	0,01
	СН		300,8 ± 5,45	0,001
	СВІ		325,8 ± 2,87	–
	С		302,8 ± 4,00	0,001
Середньодобовий приріст, г	СВР		859,7 ± 12,02	0,01
	СН		835,6 ± 15,13	0,001
	СВІ		905,0 ± 7,960	–
	С		841,1 ± 11,12	0,001
Відносний приріст, %	СВР		91,1 ± 0,91	–
	СН		91,4 ± 0,98	
	СВІ		92,5 ± 1,04	
	С		91,4 ± 1,27	

Примітка: p₁ – порівняно з тваринами СВІ типу ВНД в кінці досліду.

Середнє значення абсолютного та середньодобового приростів вірогідно найвищими були у бугайців 3-ї групи (СВІ тип ВНД) і становили, відповідно $325,8 \pm 2,87$ кг та $905,0 \pm 7,96$ г, що вірогідно більше, порівняно з тваринами 1-ї, 2-ї та 4-ї дослідних груп, відповідно, на 5,3 ($p < 0,01$), 8,3 ($p < 0,001$) та 7,6 % ($p < 0,001$). Вірогідної різниці відносного приросту між бугайцями дослідних груп на відгодівлі у кінці досліду не виявлено.

Висновки

1. Корекція раціону молодняку на відгодівлі біологічно активними речовинами, які входять до складу кормової добавки «Мікроліповіт», сприяє посиленню білкового, вуглеводного, ліпідного обміну, підвищенню м'ясної продуктивності та якості м'яса у бугайців всіх дослідних груп.

2. Найвищі значення показників обміну речовин, м'ясної продуктивності та якості м'яса, порівняно з іншими дослідними групами, встановлені у бугайців 3-ї дослідної групи (СВІ тип ВНД).

Література

1. Corah L.R., Ives S. Trace minerals in cow herd nutrition programs // *Agri-Practice*. -1992. –Vol. 13, № 4. – pp. 5-7.
2. Karpovskyy V.I. Osoblyvosti zmin pokaznykiv bilkovoho obminu u koriv riznykh typiv vyshchoi nervovoi diyal'nosti pry z'hodovuvanni im tverdoho rozchynu dyhidrofosfativ mahniyu-tsynku // *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarynoho universytetu – Bulletin of Sumy National Agrarian University*. – 2007. – no 8(19). – pp. 49–52. (In Ukrainian)
3. W. Baumgartner *Klinische Propädeutik der inneren Krankheiten und Hautkrankheiten der Haus-und Heimtiere*. – Auflage, 2005, *Parey, Stuttgart*. – pp 220–240.
4. Hubs'kyi Yu.I. *Biologichna khimiya [Biological Chemistry]*. – Kyiv, 2000. – pp.425–430. (In Ukrainian)
5. Paska M.Z. Fiziologichnyy status orhanizmu buhaytsiv Volynskoi myasnoi porody zalezho vid typiv vyshchoi nervovoi diyal'nosti / *Naukovo-tekhnichnyy byuleten' - Scientific and Technical Bulletin* // vol.12., no 3,4.- L'viv,2011.- pp. 29-35. (In Ukrainian).
6. Plokhynskyy N. A. *Byometryya [Biometrics]*.- M.- 1978.- 250 s. (In Russian)
7. Kokorina E.P. *Uslovnnyye refleksi i produktivnost' zhivotnykh [Conditioned reflexes and animal productivity]*. - M. Agropromizdat. - 1986. – 335 p. (in Russian).
8. *Metodicheskiye rekomendatsii po otsenke myasnoy produktivnosti i kachestva m'yasa krupnogo rogotogo skota. VASKHNIL*. - M., 1990. - 86 p. (in Russian).

МЯСНАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ БЫЧКОВ ПОЛЕССКОЙ МЯСНОЙ ПОРОДЫ РАЗНЫХ ТИПОВ ВЫСШЕЙ НЕРВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРИ СКАРМЛИВАНИИ КОРМОВОЙ ДОБАВКИ «МИКРОЛИПОВИТ»

Паска М.З., д.вет.н., доцент, Коваль Г.М., к.вет.н., доцент, Фомина М.В., к.вет.н., доцент,
maria_pas@ukr.net

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени
С. З. Гжицкого, ул. Пекарская 50, Львов, 79010, Украина,

Аннотация. Мясная продуктивность крупного рогатого скота формируется под влиянием широкого комплекса морфологических, биологических, физиологических особенностей, зависящих от породы, генотипа животных, условий среды, типа высшей нервной деятельности, полноценности рациона и оценивается по таким показателям как: затраты корма на единицу прироста; масса тела, абсолютный и относительный приросты; убойный выход, качество мяса. Поэтому, исследования биохимических процессов у откормочных бычков полесской мясной породы в зависимости от типов высшей нервной деятельности и влияние скармливания кормовой добавки «Микролиповит» на основные показатели метаболизма и мясную продуктивность крайне важны.

Ключевые слова: полесская мясная порода, мясная продуктивность.

MEAT PRODUCTIVITY OF DIFFERENT TYPES OF HIGHER NERVOUS ACTIVITY BULL-CALVES OF POLISSYA MEAT BREED FEEDING FEED ADDITIVE "MIKROLIPOVIT "

Paska M.Z., d. hab., Prof., Koval H.M. phd., Fomina M. V. Phd., maria_pas@ukr.net
Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology named after S.Z.Hzhytsky, 50,
Pekarska St., Lviv, 79010, Ukraine

Summary. Meat productivity of cattle is formed by wide range of morphological, biological, physiological characteristics, which depend on the species, the genotype of animals, environmental conditions, type of higher nervous activity, diet and usefulness is measured by such indicators as the cost of feed per unit increase; body weight, absolute and relative growth rates, carcass yield, meat quality. Therefore, the study of biochemical processes in fattening bull-calves Polissya meat breed ,

depending on the type of higher nervous activity and the effect of feeding feed additive " Mikrolipovit " on the main indicators of metabolism and meat productivity is extremely important.

Key words: polissyа meat breed, meat productivity.

УДК: 637.5: 636.4.084

ВПЛИВ РІЗНИХ СПОЛУК І ДОЗ ЗАЛІЗА НА МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ СВИНЕЙ

Фоміна М.В., в.о. доцента, к.вет.н., e-mail: fominam@bigmir.net

Паска М.З., доцент, д.вет.н.

Калин Б.М., доцент, к.с.-г.н.

Коваль Г.М., в.о. доцента, к.вет.н.

Іванюк Н.Т., асистент

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, Львів

Анотація. У статті наведено порівняльний вплив застосування різних сполук і доз заліза на морфологічний склад туш свиней. Кращі дані одержано за корекції раціону метіонатами та лізинатами заліза.

Ключові слова: свині, відгодівля, хелати, залізо, морфологічний склад, м'ясний коефіцієнт.

Актуальність проблеми. Важливим показником, що визначає харчову цінність та товарно-технологічні показники свинини, є кількісне співвідношення тканин, тобто морфологічний склад туші, оскільки тканини відрізняються за поживністю та цінністю у харчовому відношенні.

М'язова тканина – основна частина м'яса, що має найбільшу харчову цінність; чим більше в туші м'язів, тим більшу поживну цінність вона має як білковий продукт тваринного походження. Крім білків м'язова тканина містить жири, вуглеводи (глікоген), вітаміни і мінеральні речовини (солі кальцію, фосфору, заліза і натрію). Кількість м'язової тканини в тушах залежить від породи тварин, статі, віку, але, головним чином, від вгодованості. Чим вища вгодованість тварин, тим менше міститься м'язової тканини в загальному співвідношенні складових частин м'яса і більше жиру. М'ясо дорослих тварин більш грубоволокнисте порівняно з м'ясом молодняка. Найніжніше м'ясо з м'язових волокон, що розміщені вздовж хребта. Інтенсивність кольору залежить від віку свиней і ступеня знекровлення [2].

Сполучна тканина виконує в організмі опорно-механічну, захисну і трофічну функції. Структурні особливості її полягають у тому, що нечисленні елементи переважно зірчастої або веретеноподібної форми оточені міжклітинною речовиною, яка складається з колагенових і еластичних волокон та міжклітинної аморфної речовини. Як відомо, сполучна тканина є джерелом біологічно неповноцінних білків, особливо це стосується еластину, оскільки зумовлена ним жорсткість не зникає навіть при термічній обробці [3].

Жирова тканина – це енергетичне депо в організмі, другий після м'язів морфологічний компонент. Вона виконує в організмі тварин трофічну (запас енергії та води), механічну, амортизаційну та терморегуляторну функції, тому бере участь в утворенні підшкірної клітковини, прошарків міжм'язової тканини і прошарків навколо кровоносних судин та внутрішніх органів. За місцем відкладання виділяють жир підшкірний (шпик) і внутрішній. Зі збільшенням вмісту жиру – зменшується вміст білка [2].

Кісткова тканина складається з щільної основної речовини, яка утворює верхній шар, і внутрішнього губчастого, в якому знаходиться кістковий жир. Сухі речовини кісткової тканини містять від 26 до 52% органічних речовин і від 48 до 74% мінеральних (фосфорнокислого кальцію, вуглекислого кальцію, фосфорнокислого магнію та інші солі) [4].

Завдання дослідження. До останнього часу компенсація дефіциту заліза у раціонах поросят здійснювалась за рахунок різних мінеральних преміксів, які містять елементи у вигляді